

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2160953	Nijenhuis, Joop	FYS-OG	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Integraal Actieplan Binnenstad			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. Het integraal actieplan voor een vitale binnenstad vast te stellen;
2. De geraamde eenmalige middelen (€ 500.000) vooralsnog op de stelpost Binnenstad te ramen ten laste van de algemene reserve, totdat via een separaat kredietvoorstel middelen beschikbaar worden gesteld.
3. In de komende jaren ruimte in de begroting beschikbaar te houden voor de structurele lasten (circa € 12.000 in 2018 oplopend tot € 452.000 in 2022) ten behoeve van de investeringen in de binnenstad op de stelpost Binnenstad door een structureel lagere toevoeging aan de algemene reserve; deze lasten zullen via separate kredietvoorstellen per project beschikbaar worden gesteld in de komende jaren;
4. Een bedrag van € 100.000 structureel beschikbaar te stellen ten behoeve van onder meer de versterking van de acquisitie, monitoring, communicatie etc door een structureel lagere toevoeging aan de algemene reserve;

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Door de diverse binnenstadspartners Stichting Centrummanagement Hengelo, Stichting Vastgoed Hengelo en Bureau Hengelo is gezamenlijk met de gemeente een actieplan gemaakt dat is gericht op uitvoering. Op basis van bestaande visies is gezamenlijk aangegeven welke acties op korte termijn nodig zijn om uit te voeren om de binnenstad weer vitaal te krijgen.

In totaal bedragen de investeringen die nu zijn voorzien zo'n € 13 miljoen. Uit beschikbare middelen en aanvullend voor de binnenstad beschikbaar te stellen middelen kan de gemeente voor ongeveer € 10 miljoen investeren. Voor de resterende middelen zal in de komende tijd naar aanvullende dekking en subsidies worden gezocht.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2160953	Nijenhuis, Joop	FYS-OG	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Integraal Actieplan Binnenstad			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

De binnenstad van Hengelo is één van de speerpunten van het coalitieakkoord. Dat is niet voor niets want de binnenstad staat er niet goed voor. De waardering is laag en de leegstand is hoog. Daarbij heeft het in de afgelopen jaren ontbroken aan een gezamenlijk uitgedragen visie en ambitie en aan uitvoeringskracht. Om die reden hebben SCH (Stichting Centrummanagement Hengelo, SVH (Stichting Vastgoed Hengelo), Bureau Hengelo en de gemeente de handen ineen geslagen om tot een actieplan te komen voor de binnenstad. Dit is bewust een actieplan genoemd en geen visie of beleid. Met zowel "Hengelo we zitten op goud" als de visie "naar een toekomstbestendige binnenstad voor Hengelo" zijn er goede visies geschreven die in belangrijke mate nog actueel zijn en die via een breed participatietraject tot stand zijn gekomen. Het actieplan vat deze visies samen en vertaalt deze in concrete acties met daaraan gekoppeld de benodigde middelen. Als een product van samenwerking van de vier partijen van de binnenstad (bezoekers, ondernemers en vastgoedeigenaren) heeft het een groot draagvlak bij alle betrokkenen.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Het Integraal Actieplan voor de Binnenstad geeft richting aan de ontwikkeling van de binnenstad naar een compacte en aantrekkelijke binnenstad. De hierboven genoemde visies zijn door de betrokken partijen vertaald in acties die in de komende tijd dienen te worden uitgevoerd. Door iedereen die bij de binnenstad betrokken is, wordt het signaal gegeven dat het nu echt tijd is voor actie. In het Actieplan wordt daarnaast ook een duidelijke keuze gemaakt ten aanzien van wat het feitelijke hart van de binnenstad is. Dit is het gebied tussen de drie torens (stadhuis, Lambertus en Brink). Enkele van de meest in het oog springende zaken die worden voorgesteld zijn: herinrichting van het gebied dat is aangegeven als stadshart, herinrichting van het Marktplaatsplein, realisatie evenementenplein, versterken ondernemersklimaat, opstellen van plannen van aanpak ten aanzien van de aanloopgebieden, klantvriendelijk parkeren en het vrij zetten van de Lambertuskerk door sloop van de Lambertuspassage.

Door de partners in de binnenstad wordt grote urgentie toegekend aan de herinrichting van het Marktplaatsplein. Het actieplan geeft aan dat dit plein dient te transformeren naar een plein met een grote verblijfskwaliteit. Om hier invulling aan te geven is in het kader van meer participatie door de samenleving en het vergroten van de betrokkenheid van onze partners en de Hengelose gemeenschap aan de SCH gevraagd om tot een plan te komen voor het Marktplaatsplein dat op een breed draagvlak van de Hengelose bevolking kan rekenen. Zij hebben daartoe een drietal gerenommeerde bureaus gevraagd op basis van globale in overleg met de gemeente opgestelde kaders, een ontwerp te maken.

De drie ontwerpen worden na een gezamenlijke toetsing op haalbaarheid en uitvoerbaarheid aan de Hengelose bevolking worden voorgelegd. De Hengelose bevolking kan dan kiezen welk ontwerp het best past of het mooiste is. Het gekozen ontwerp zal vervolgens verder worden uitgewerkt door de gemeente en het winnende bureau waarbij de binnenstadpartners in een meer toetsende rol komen.

Voor de overige acties verwijzen wij u graag naar het bijgevoegde actieplan.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Wij stellen u voor:

1. Het integraal actieplan voor een vitale binnenstad vast te stellen;
2. De geraamde eenmalige middelen (€ 500.000) vooralsnog op de stelpost Binnenstad te ramen ten laste van de algemene reserve, totdat via een separaat kredietvoorstel middelen beschikbaar worden gesteld.
3. In de komende jaren ruimte in de begroting beschikbaar te houden voor de structurele lasten (circa € 12.000 in 2018 oplopend tot € 452.000 in 2022) ten behoeve van de investeringen in de binnenstad op de stelpost Binnenstad door een structureel lagere toevoeging aan de algemene reserve; deze lasten zullen via separate kredietvoorstellen per project beschikbaar worden gesteld in de komende jaren;
4. Een bedrag van € 100.000 structureel beschikbaar te stellen ten behoeve van onder meer de versterking van de acquisitie, monitoring, communicatie etc door een structureel lagere toevoeging aan de algemene reserve;

FINANCIËLE ASPECTEN

Financieel:

De totale investering om het integraal actieplan uit te voeren is vooralsnog geraamd op € 13 miljoen. Een deel van deze investeringen is reeds gedekt binnen onder andere de grondexploitatie Lange Wemen, al gereserveerde middelen voor de binnenstad/Enschedeestraat op een stelpost, de vereveningsreserve binnenstad en de reserve Ruimtelijke Kwaliteit Binnenstad. Dit betreft ongeveer € 3,5 miljoen.

Op basis van de huidige inzichten is het verantwoord om binnen de gemeentebegroting een extra investeringsbedrag vrij te maken voor de komende vier jaren ter grootte van ongeveer € 6,5 miljoen. Dit betreft een eenmalige investering van € 500.000 en te activeren investeringen ter grootte van bijna € 6 miljoen.

Dan resteert er nog een tekort van € 3 miljoen. Door de gemeente zal in samenwerking met alle betrokken partijen worden gezocht naar aanvullende dekking hiervoor, bijvoorbeeld in de vorm van investeringssubsidies (o.a. provincie) of inzet van derden. Hierin lopen we nog wel risico, indien we de benodigde middelen niet verwerven. Wij zullen u regelmatig informeren over de voortgang van de uitvoering en verwerving van aanvullende middelen.

De eenmalige investering van € 500.000 zal naar verwachting in 2018 in een keer ten laste komen van de algemene reserve. Deze eenmalige middelen zullen vooralsnog op de stelpost Binnenstad worden geraamd ten laste van de algemene reserve, totdat er een separaat kredietvoorstel aan uw raad wordt aangeboden.

De aanvullende netto-investeringen van bijna € 6 miljoen, die moeten worden geactiveerd, leiden tot structurele lasten in de begroting van ongeveer € 12.000 in 2018 oplopend naar circa € 452.000 in 2022. Bij deze investeringen in de binnenstad gaan we uit van een realistische afschrijvingstermijn van 20 jaar, in plaats van 30 jaar hetgeen normaal geldt voor reconstructies van wegen op basis van de laatst vastgestelde nota investerings- en activeringsbeleid. Wij stellen u voor om deze structurele lasten ten behoeve van de investeringen in de binnenstad (bijna € 6 miljoen) te "reserveren" op een stelpost Binnenstad en deze lasten via separate kredietvoorstellen per project beschikbaar te stellen in de komende jaren.

Naast de investeringen zijn er ook extra structurele middelen nodig voor de binnenstad ter versterking van de acquisitie, communicatie, monitoring en onderzoek en zo mogelijk ter versterking van het gevefonds. Hiervoor is een jaarlijks bedrag (boven op de Kadernota 2018-2021) van € 100.000 geraamd.

Dit betekent dat de totale structurele lasten in de gemeentebegroting in 2018 zo'n € 112.000 bedragen en dat dit oploopt naar ongeveer € 552.000 in 2022. Deze bedragen kunnen worden gedekt door een structureel lagere toevoeging aan de algemene reserve. Omdat de algemene reserve al in 2016 op het gewenste niveau is achten wij deze dekking verantwoord.

Het samenvattend financieel overzicht ziet er als volgt uit:

Onderdelen:	2018:	2019:	2020:	2021:	2022:
Eenmalige netto-investering;	500.000	0	0	0	0
Kapitaallasten te activeren netto-investeringen:	12.375	95.146	298.458	365.958	452.208
Structureel budget :	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal / ten laste van algemene reserve	612.375	195.146	398.458	465.958	552.208

BIJLAGE(N)

1. *Integraal Actieplan voor een Vitale Hengelose Binnenstad*
2. *Infographic Integraal Actieplan*
3. *begrotingswijziging*

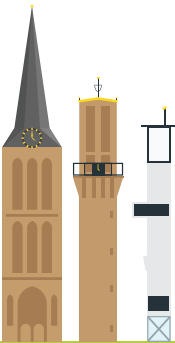
Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Integraal Actieplan voor een vitale Hengelose binnenstad

2017 - 2021

	pagina
1. Inleiding	3
2. Ambitie	6
3. Vertrekpunt	7
4. Zeven keuzes voor een vitale binnenstad	12
5. Acties voor een vitale binnenstad	20
6. Planning en investering	24

1. Inleiding

Drie historische ontmoetingsplekken

In hartje Hengelo, net ten oosten van de Bornsestraat, stond ooit Havezate Huys Hengelo. Iets verderop naar het zuidwesten kruisten twee oude wegen elkaar: de huidige Oldenzaalsestraat/Deldenerstraat en de Enschedesestraat. In het gebied hiertussen ontstond ooit het dorpje Hengelo en aan de kruising van de uitvalswegen kreeg het dorp in de 17e eeuw haar dorpsplein.

In dat gebied stond al eeuwenlang een klein kerkje. Toen het dorpje Hengelo in de 19e eeuw door de toenemende industrialisatie uit zijn kluiten begon te wassen, besloot de parochie dat het hoog tijd was om een nieuwe kerk te bouwen. En zo verrees aan de rand van het oude dorp, aan de Enschedesestraat, de imposante Lambertusbasiliek, met daarvoor een tweede plein van het almaar uitdijende Hengelo.

De binnenstad van Hengelo had het in de Tweede Wereldoorlog zwaar te verduren. Door bombardementen bleef weinig van het oude centrum gespaard. Na de oorlog startten Hengeloërs met vereende krachten de binnenstad haar oude elan terug te geven. De belangrijkste ontmoetingsplek zou daarbij, naast het hierboven genoemde dorpsplein uit de 17e eeuw en het trefpunt voor de Lambertusbasiliek, het Marktplain worden. Zo ontstond, in een directe lijn ten zuiden van de Lambertusbasiliek, in de jaren zestig het Hengelose Marktplain, met aan de voet daarvan de Telgenflat.

Hengeloërs herkennen deze drie historische plekken tot op de dag van vandaag als de belangrijkste ontmoetingsplekken van de binnenstad. Drie torens markeren de ontmoetingsplekken: de stadhuisstoren, de toren van de Lambertusbasiliek en de toren op het Marktplain. Die drie torens vertellen het verhaal van de plekken waar ooit alles begon en waar de historie van Hengelo voor het oprapen ligt. Met dit actieplan herwaarderen en versterken we deze oude structuren. Daarmee versterken we het toekomstig profiel van Hengelo, met respect voor het verleden.

Urgentie

De binnenstad van Hengelo heeft op dit moment te kampen met trends als internetwinkelen, vergrijzing en de nagalm van de economische crisis. Daarmee is Hengelo niet uniek: ook veel steden kampen als gevolg hiervan met toenemende leegstand en een terugloop van het aantal bezoekers. Specifiek voor de Hengelose binnenstad geldt echter het weinig onderscheidende vermogen en het sterk concurrerende aanbod in de directe omgeving. Dit heeft effect op het economisch presteren van de binnenstad.

De binnenstad van Hengelo ging daarmee het afgelopen decennium sterker achteruit dan steden in de omgeving. Het is zaak die tendens te keren en Hengelo een binnenstad te geven waarop inwoners en bezoekers trots kunnen zijn. Een binnenstad met een karakteristiek Hengeloos karakter, waarin zowel inwoners als bezoekers graag voor langere tijd verblijven, omdat er een onderscheidend en divers aanbod is en een fijne, veilige en gezellige sfeer heerst.

Geen nieuwe visie, maar een gezamenlijk integraal actieplan

De stichting Centrummanagement Hengelo, Stichting Vastgoed Hengelo, Bureau Hengelo en de gemeente Hengelo hebben daarom de handen ineen geslagen om een integraal actieplan op te stellen voor de binnenstad. Het gezamenlijke doel is vernieuwing en verbetering in gang te zetten en leegstand te verminderen.

In 2008 organiseerde de gemeente Hengelo een stadsgesprek waarbij alle ondernemers, inwoners en anderszins betrokkenen uitgenodigd waren om mee te praten over de toekomst van de binnenstad van Hengelo. Uit dit gesprek kwam de Burgervisie ‘Hengelo, we zitten op goud’. In deze visie kwamen heldere vergezichten naar voren om de binnenstad voor de langere termijn duurzaam te versterken.

In 2015 schreef een kerngroep, bestaande uit SCH, SVH, Bureau Hengelo, Welbions en de Rabobank onder begeleiding van Bureau Seinpost het rapport Toekomstbestendige binnenstad. Dit rapport is het eindproduct van een pilot die werd meegefinancierd door de provincie Overijssel. Bijzonder is dat ondernemers en vastgoedeigenaren uit de binnenstad met de pilot zelf het initiatief namen om tot een uitgebreide (probleem) analyse en visie te komen inclusief een pakket aan maatregelen om die visie te realiseren. De gemeente is op afstand betrokken geweest bij het proces en omarmde de visie zoals die destijds door de betrokkenen is opgesteld.

Voor de gemeenschappelijke partners is het helder dat onze analyse en visie voor de binnenstad grotendeels voortkomen uit de bestaande rapporten zoals die hierboven zijn genoemd. Beide stukken zijn tot stand gekomen in een gezamenlijk proces met vele partijen. Daarom hebben we er in gezamenlijkheid niet voor gekozen om weer een nieuwe visie te maken, maar nemen we hier de geactualiseerde en toepasbare onderdelen over als kapstok voor de verschillende acties. In dit actieplan gaan visie, strategie en acties hand in hand. Voor succes is het een voorwaarde dat alle binnenstadspartijen samen eigenaar zijn. Met dit gezamenlijke stuk spreken we die ambitie uit. Zo werken we samen aan een breed gedragen plan dat met concrete acties de binnenstad een sterker profiel geeft en dat Hengelo klaar maakt voor de toekomst.

Stichting Centrummanagement Hengelo
Stichting Vastgoed Hengelo
Bureau Hengelo
Gemeente Hengelo

In de binnenstad raakt alles aan alles en heeft elke ingreep effect op iets anders. In elke portefeuille en in elk beleidsveld zit wel iets wat de binnenstad aan gaat. Dit vraagt om een integrale sturing. Daarom is er bewust voor gekozen in dit actieplan niet louter te spreken over de binnenstad als fysieke plek, maar worden ook sociale, economische en culturele componenten meegenomen.

Opbouw

Dit Integraal Actieplan voor een vitale Hengelose binnenstad is geen wollige visie vol vergezichten en bespiegelingen over de toekomst. Met dit actieplan zoomen we juist in op heldere acties die de binnenstad van Hengelo toekomstgericht versterken en een Hengeloos karakter geven. Daarom hebben we dit actieplan als volgt opgebouwd.

Allereerst volgt een concrete ambitie, die neerzet waar we met de acties naartoe willen. Daaronder vallen subdoelen die moeten bijdragen om deze ambitie te bereiken. In de daaropvolgende paragraaf wordt kort omschreven wat het vertrekpunt is: wat zijn de trends, de facts & figures en op welke manier zijn beide voor de Hengelose binnenstad van toepassing? Daarna volgen heldere beleidskeuzes om met de trends en de facts & figures in het achterhoofd de subdoelen en de grote ambitie te bereiken. Uit die beleidskeuzes ontstaan in het laatste hoofdstuk concrete acties die laten zien waar op dit moment de prioriteit ligt voor ons. Tenslotte wordt aangegeven welke investeringen nodig zijn en wat de globale planning is voor de uitvoeringsagenda.

2. Ambitie

Een vitale binnenstad bepaalt voor een groot gedeelte de aantrekkelijkheid van de stad. Daarbij horen allerlei voorzieningen, winkels, kroegjes, restaurants, lunchzaakjes, koffiebarretjes, cultuur, evenementen en ga zo maar door. Een vitale binnenstad maakt de stad aantrekkelijk als vestigingsplaats voor bedrijven en bewoners, is een belangrijke plek voor ontmoeting, biedt arbeidsplaatsen en is bepalend voor de identiteit van de stad.

Vitale binnenstad

De gemeenschappelijke partners willen samenwerken aan zo'n vitale binnenstad. Het is onze ambitie om met dit Integraal Actieplan tot een vitale binnenstad te komen om onderstaande effecten te kunnen bereiken:

Een vitale binnenstad is een binnenstad met een Hengeloos karakter, met oog voor het Hengelse verleden en de blik op de toekomst. Een binnenstad waar bezoekers graag komen en inwoners en ondernemers trots op zijn, omdat er een onderscheidend en divers aanbod is en omdat er een fijne, veilige en gezellige sfeer heerst.

Subdoelen

De doelen die we ons voor de komende periode hebben gesteld, zijn geformuleerd in het rapport Toekomstbestendige binnenstad Hengelo uit 2015. Met bovenstaande ambitie borduren we daar graag op voort. Subdoelen die we bereiken door bovenstaande ambitie te realiseren zijn als volgt:

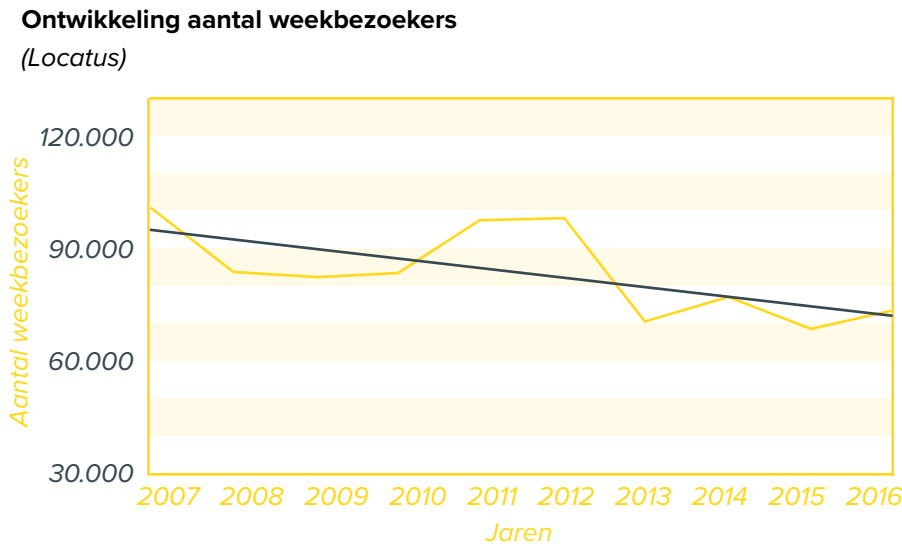
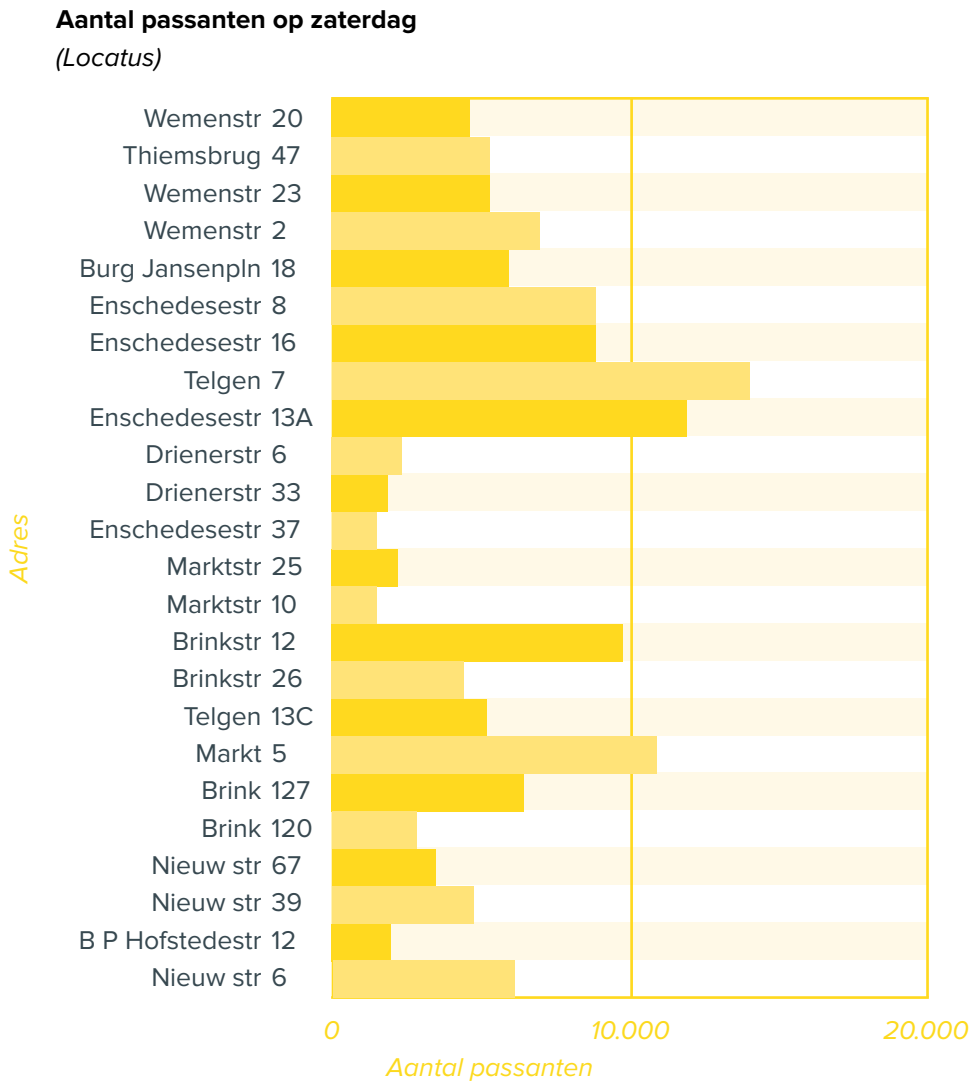
- Meer en langer in de binnenstad verblijvende bezoekers;
- Verbeteren van de omzet, vastgoedwaarden en het ondernemersklimaat;
- Een compactere binnenstad met elkaar versterkende en herkenbare deelmilieus.

3. Vertrekpunt

Om goed te kunnen aangeven hoe we bij deze ambitie en subdoelen willen komen, is het belangrijk kort aan te geven waar we nu staan. Daarom worden in dit hoofdstuk kort de belangrijkste trends, facts & figures en een situatieschets van processen in de Hengelse binnenstad behandeld.

Ontwikkeling functies binnenstad 2012 t/m 2016
(Locatus & BAG)

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal detailhandelswinkels	204	201	201	192	180
Aantal horeca- en ontspanningsvestigingen	80	75	80	82	84
Aantal culturele instellingen	7	6	5	6	7
Aantal woningen	552	553	594	593	619
Aantal werkzame personen	3.087	3.077	2.865	3.085	3.040

Leegstandspercentages gemeente en binnenstad
(bron: Locatus)

	2016	2017
Binnenstad		
Leegstandspercentage panden	17,7	19,2
leegstandspercentage m2 WVO detailhandel	19,4	21,3
Gemeente		
Leegstandspercentage panden	10,3	10,1
Leegstandspercentage m2 WVO detailhandel	8,2	8,0

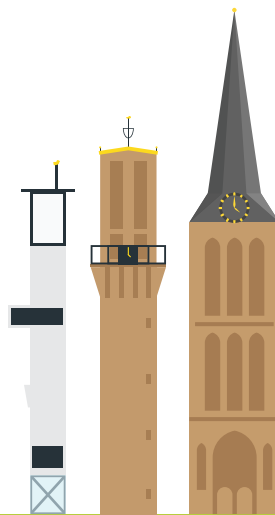
Feiten en cijfers binnenstad Hengelo
(binnenstadsmonitor 2016, Kennispunt Twente)

	2015	2016
Aantal parkeerplaatsen op maaiveld	-	1335
Parkeergarages:		
P&R	-	279
De Brink	-	377
De Beurs	-	315
Thiemsbrug	-	380

Binnenstadspeiling Hengelopanel
(binnenstadsmonitor 2016, Kennispunt Twente)

	2014	2015	2016
Kwaliteit van het winkelaanbod	6,2	6,1	5,9
Parkeervoorziening voor de auto	6,1	6,3	6,2
Parkeervoorziening voor de fiets	7,0	6,9	6,8
Sfeer en gezelligheid	5,7	5,6	5,4
Netheid van de binnenstad	6,6	6,4	6,5
Kwaliteit van de horeca	6,9	6,9	7,2
Binnenstad in het algemeen*			5,6

*Vraag niet gesteld in 2014 en 2015

Situatieschets en processen

- Er zijn diverse stimuleringsprogramma's gericht op het verbeteren van het economisch functioneren van de binnenstad waaraan de gemeente en de binnenstadspartners deelnemen. Vanuit het Europese programma Urbact nemen we deel aan RetailLink en vanuit het Rijk en met de provincie is de Retaildeal gesloten en doen we mee met de Stadsbeweging. Deze programma's zetten in op kennisuitwisseling en procesondersteuning en leveren ook middelen voor concrete initiatieven. Denk daarbij aan de stadscheques en het DNA-traject over de identiteit van Hengelo die door de Stadsbeweging wordt meegefinancierd. Deze programma's benutten we bij de uitvoering van dit Integraal Actieplan voor een vitale Hengelose binnenstad. Daarnaast doen we een beroep op concrete investeringsmiddelen.
- Er liggen met 'We zitten op goud' en 'Toekomstbestendige binnenstad' twee visiedocumenten over de binnenstad die in een breed gedragen proces zijn samengesteld.
- Het heeft de gemeente en de binnenstadspartners ontbroken aan een gezamenlijke ambitie, visie en een effectieve samenwerking om zaken voor elkaar te krijgen. Dit zijn de ingrediënten die nodig zijn om de komende jaren meer waardering te krijgen voor de binnenstad.
- Vernieuwing en veranderingen zijn onvoldoende ervaren als een kans op verbetering in de binnenstad. Te vaak zijn betrokkenen in de binnenstad geneigd een behouden koers te varen. Vanwege bovenstaande trends en ontwikkelingen is het juist nu belangrijk om innovatie en verandering te omarmen.

4. Zeven keuzes voor een vitale binnenstad

In de voorgaande twee hoofdstukken is allereerst kort omschreven waar de gemeente en de samenwerkingspartners naartoe willen en is daarna met cijfers aangetoond dat we daar nog lang niet zijn. Daarom zijn concrete beleidskeuzes nu nodig. In dit hoofdstuk worden onze zeven keuzes voor een vitale binnenstad nader uitgelegd.

1. Bezoeker en consument centraal

We willen een binnenstad waar bezoekers graag en langer verblijven en waar consumenten graag hun geld besteden. Vanuit die ambitie is het belangrijk te weten hoe de bezoeker zich gedraagt tijdens en het aankoopproces. Cijfers zoals passantentellingen van Locatus en waarderingsonderzoek onder bezoekers van de binnenstad gebruiken we om te meten hoe we het beste kunnen inspelen op het (koop)gedrag van de consument en hoe de openbare ruimte het beste kan uitnodigen om daar lang te verblijven in de binnenstad en zoveel mogelijk te besteden.

2. Een compact, herkenbaar stadshart en aanloopstraten met onderscheidend karakter

De keuze voor een compact stadshart zien we als een onvermijdelijke en effectieve maatregel om leegstand tegen te gaan en vitale binnenstadsfuncties te concentreren. Compact heeft betrekking op het winkelaanbod dat wordt geconcentreerd in het hart van de binnenstad. Hiermee grijpen we terug op de historische kern van Hengelo, zoals in de inleiding omschreven: het Burgemeester Jansenplein, het gebied rondom de Lambertusbasiliek, de Enschedesestraat en het Marktpllein. Het compacte stadshart is herkenbaar qua sfeer en gevoel en dit wordt ondersteund door de inrichting van de openbare ruimte. Het stadshart wordt omringd en aangevuld door gebieden met een onderscheidend karakter. Deze deelmilieus dragen ook bij aan het unieke karakter van Hengelo en aan de levendigheid en leefbaarheid van de binnenstad. De binnenstad van de toekomst heeft daarbij veel meer te bieden dan voorheen. Naast horeca en winkelen is er ruimte voor: leren, werken, wonen, verzorgen, dienstverlening, ambachten. Denk daarbij bijvoorbeeld ook aan ateliers en kleine ondernemers in de maakindustrie die ook rechtstreeks aan eindgebruikers leveren etc. Deze nieuwe ontwikkelingen kunnen voor aanloopstraten een stimulans zijn en vice versa. De entrees van de binnenstad worden versterkt en de komende jaren transformeren de aanloopgebieden naar herkenbare gebieden.

3. Een bruisende binnenstad

De sfeer en gezelligheid wordt laag gewaardeerd, zo blijkt uit het vorige hoofdstuk. Omdat we juist vol willen inzetten op een sfeervol centrum is hier de grootste slag te maken. De straten van de binnenstad van de toekomst hebben een hoogwaardige verblijfskwaliteit. We willen de bezoeker langer vasthouden in dit gebied, zodat de gemiddelde verblijfsduur langer wordt. De inrichting van de openbare ruimte, de beeldkwaliteit van de gebouwen en de programmering van functies en evenementen moet hieraan bijdragen.

De historische ontmoetingsplekken (Burg. Jansenplein, Lambertusbasiliek, Marktpllein) worden met elkaar verbonden door aantrekkelijke winkelstraten. Op zijn route kan het winkelend publiek rondjes lopen. De wandelende bezoeker is uitgangspunt voor de inrichting van het gebied. Autoverkeer is in dit gebied – behalve om te laden en te lossen – niet toegestaan. Fietzers moeten zich in het gebied aanpassen aan flanerende bezoekers, die langs winkels slenteren en op een terrasje gaan zitten. Kunst en cultuur, evenals diverse evenementen, zijn onmisbaar voor het vermaak en de beleving in de binnenstad. De openbare ruimte in de binnenstad is er op gericht om de recreatieve en bruisende functie van de binnenstad te ondersteunen en stimuleren.

4. Een bereikbare binnenstad

Een goede bereikbaarheid, en in ruime mate aanwezige en klantvriendelijke parkeeroplossingen zijn essentieel voor een vitale binnenstad. Hoewel het compacte stadshart zoveel mogelijk autovrij en fietsluw wordt, kunnen auto's en fietsen op korte afstand van het stadshart in ruime mate op een veilige wijze worden geparkeerd. Daarom moeten er voldoende, betaalbare en hoogwaardige parkeerplekken rondom bij de entrees van het stadshart zijn. Een bereikbare binnenstad betekent ook dat de binnenstad is toegerust op mindervalide en slechtziende bezoekers. Voor sommige gebieden buiten het stadshart kan dit betekenen dat indien dit past bij het karakter van het gebied dat er juist extra ruimte komt voor de auto. De verbinding met het trein- en busstation naar de binnenstad is uitnodigend en aangenaam.

5. Een groene, duurzame en klimaatactieve binnenstad

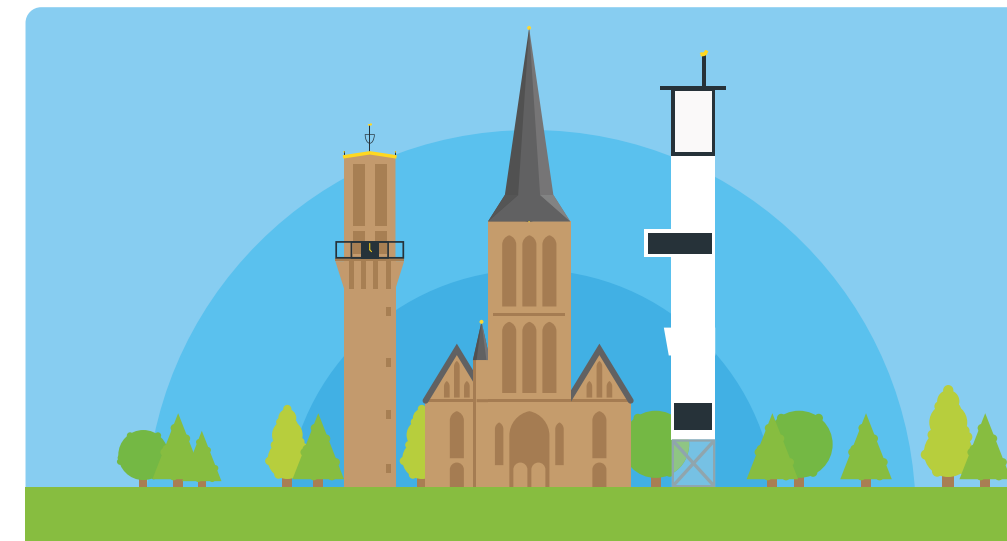
Het groen in de binnenstad wordt gewaardeerd met een onvoldoende. Dat is zonde, omdat groen de verblijfskwaliteit in de binnenstad versterkt. Daarom zetten we de komende periode vol in op het vergroenen van de binnenstad. Dat is niet alleen goed voor de sfeer, maar gaat daarnaast hittestress te lijf en helpt tegen wateroverlast en draagt daarmee bij aan Hengelo als KlimaatActieve Stad (KAS). Er komt meer samenhang in groenstructuren. De vier deelgebieden van het compacte stadshart (de ontmoetingsplekken en de Enschedesestraat) worden daarnaast nog onderling verbonden door een groenstructuur die aan de ene kant aantakt op de aanloopgebieden en aan de andere kant het Marktplaats met het gebied rondom de Lambertusbasiliek verbindt.

6. Bevorderen ondernemerschap

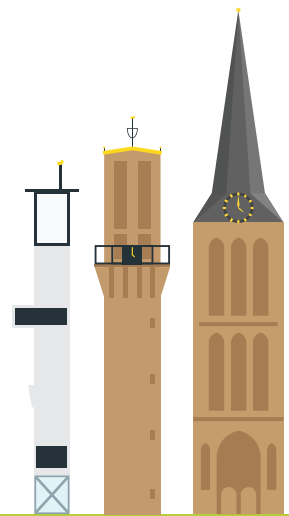
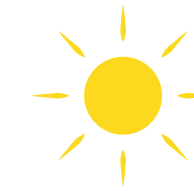
We stimuleren ondernemers en initiatiefnemers die een bijdrage leveren aan de beleving in de binnenstad en het aantrekken en verblijven van meer bezoekers. Van onze binnenstadsondernemers en de culturele instellingen zoals de Schouwburg Hengelo, Metropool, Heartgallery en de Bibliotheek verwachten we onderlinge samenwerking die leidt tot verrassende evenementen en nieuwe activiteiten in de binnenstad. Ze hebben allen een groot netwerk en klantenbestand die snel geactiveerd kunnen worden. Door meer en zichtbaar en wanneer mogelijk gezamenlijk naar “buiten” te treden kunnen zij een actieve bijdrage leveren aan een bruisende binnenstad. De openbare ruimte in het hart van de binnenstad wordt het nieuwe podium voor een kruisbestuiving tussen kunst, retail, horeca en evenementen.

Wij omarmen vernieuwing en innovatie in ondernemen, ook als dat schuurt met de bestaande regelgeving. De vermenging van functies, branches en activiteiten zien we daarbij als een toegevoegde waarde voor de verscheidenheid van het aanbod in de binnenstad. Wij willen initiatiefnemers meer verantwoordelijkheid geven in het organiseren van het eigen initiatief en de onderlinge samenwerking. Dat betekent dat de gemeente integraal, minder planmatig en met meer regelruimte initiatiefnemers gaat faciliteren. Dit vergt van zowel inwoners als ondernemers als de gemeente een andere manier van denken en werken.

7. Benutten van het Hengelose karakter

De Hengelose binnenstad is op dit moment te weinig onderscheidend. Dat is zonde, want er zijn ingrediënten genoeg die onze stad tot Hengelo maken. We willen de historie en het karakter van Hengelo beter verbeelden. De herwaardering van de drie historische ontmoetingsplekken is daarin een eerste stap, maar ook het DNA- traject speelt hierin een belangrijke rol. In de zomer van 2017 halen we in de stad het DNA van Hengelo op. Dit laat zien wat voor een stad we zijn en wat onze identiteit is. Op basis daarvan gaan we gericht aan de slag met de inrichting van de openbare ruimte en het aantrekken van klanten, ondernemers en investeerders die passen bij de identiteit van Hengelo. Dat doen we op een manier (marketing en acquisitie) die past bij Hengelo. Het gewenste resultaat is dat we toewerken naar een onderscheidende aanpak die past bij Hengelo.

1. Booschappen cluster

2. Wonen, ambacht, winkels

3. Vertier in de avonduren, centrum stedelijk wonen; starters/jongeren

4. Compact stadshart / kernwinkelgebied

5. Stedelijk wonen en grootschalige formules / outlet

6. cultuurcluster en creatieve broedplaats woon-werk woningen

5. Acties voor een vitale binnenstad

Uit de ambities, de subdoelen en de keuzes die we hierboven gemaakt hebben, vloeien logischerwijs de concrete acties. In dit hoofdstuk staan deze acties. Per actie staat daarnaast aangegeven hoe deze bijdraagt aan de genoemde beleidskeuzes. Dit is geen afgebakende lijst met acties. We denken dat het actieplan nieuwe ideeën en initiatieven gaat uitlokken. Goede ideeën en initiatieven die bijdragen aan de ambitie, doelen en keuzes zullen we toevoegen aan het actieoverzicht. Hiermee is het een dynamisch actieplan. Omdat de binnenstad nooit af is zullen er regelmatig nieuwe acties bij komen en gerealiseerde acties afvallen.

Transformatie Marktpluin

Het Marktpluin krijgt een nieuw karakter. De renovatie en transformatie van de Telgenflat is daarin een eerste stap, maar ook het plein zelf wordt getransformeerd naar een aangenaam verblijfsgebied.

Herinrichting Enschedesestraat en kernwinkelgebied

Op de Enschedesestraat en in het kernwinkelgebied wordt de openbare ruimte zo gemaakt dat de winkelfunctie en de verblijfsfunctie maximaal worden ondersteund en dat het stadshart als zodanig herkenbaar is.

Vrijzetten Lambertusbasiliek

We spreken de intentie uit de Lambertuspassage te slopen en in plaats daarvan een groene en rustige plek met historische Hengelose waarde in het hart van de binnenstad te creëren.

Realisatie stadskantoor en evenementenplein

Met de nieuwbouw van het stadskantoor halen we zo'n 700 nieuwe werknemers en jaarlijks ca. 100.000 bezoekers naar de binnenstad. Dat zorgt voor traffic in de stad. Met de komst van een sfeervol evenementenplein aan het Burgemeester Jansenplein en de renovatie van het monumentale stadhuis geven we deze historische ontmoetingsplek de waardering die zij verdient. In samenhang met Thiemsbrug is dit gebied een zeer belangrijk bronpunt voor zowel de bezoeker die met de auto als met de fiets naar de Hengelose binnenstad komt.

Opstellen DNA van Hengelo

In dit actieplan geven we meerdere malen aan dat de binnenstad een meer herkenbaar Hengeloos karakter moet krijgen. Met het DNA-traject wordt de identiteit van Hengelo gedestilleerd. Deze identiteit komt zichtbaar terug in de binnenstad en geeft samenhang aan de verschillende ontwikkelingen. Daarbij willen we meer samenhang in de verbeelding van kunst, cultuur en geschiedenis.

Plan van aanpak aanloopstraten

De aanloopstraten krijgen een onderscheidend karakter. Hiermee zorgen we ervoor dat deelmilieus in de binnenstad meer complementair worden. Een belangrijke voorwaarde voor de gewenste transformatie is dat de bereikbaarheid voor fiets en auto in deze gebieden wordt verbeterd. In een plan van aanpak nemen we op hoe we komen tot het gewenste profiel.

Klantvriendelijke parkeeroplossingen voor auto en fiets

In het stadshart staat verblijven en flaneren centraal. We willen het fiets- en auto parkeren rondom het stadshart goed gaan inrichten. We kiezen ervoor om het parkeren nabij de belangrijke entree van het Burgemeester Jansenplein als eerste te verbeteren omdat hier de parkeersituatie nu het meest knellend (bereikbaarheid en toegankelijkheid Thiemsbrug en tijdelijke situatie maaiveldparkeren terrein Lange Wemen) is en de komende tijd de openbare ruimte wordt heringericht .

Versterken ondernemersklimaat

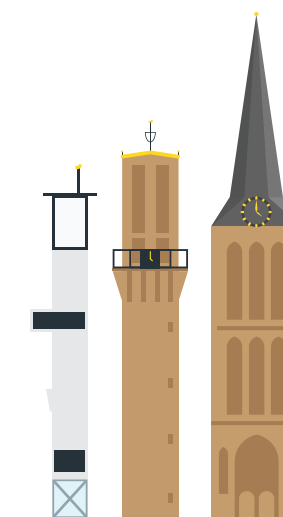
Door ondernemers de te stimuleren en de ruimte te geven om te ondernemen en waar nodig daarbij te ondersteunen bijvoorbeeld met identiteitsmarketing, huisvesting of vergunningen bieden de Hengelose binnenstadspartners beginnende en bestaande ondernemers een goed ondernemersklimaat om zich te vestigen of te groeien.

Aanpakken gevels

Door de gevels te verbeteren zorgen we ervoor dat de binnenstad een hoogwaardige uitstraling krijgt. Hiervoor werken we samen met pandeigenaren, die voor hulp terecht kunnen bij het gevelfonds van de gemeente Hengelo.

Acquisitiebeleid

Met het DNA-traject komen we tot een heldere identiteit. Wie is Hengelo en waaraan heeft Hengelo behoefte? Dit leggen we vast in ons acquisitiebeleid en hierop gaan we actief werven (klanten, ondernemers, investeerders). We denken daarbij juist ook aan het aantrekken en stimuleren van innovatieve winkelconcepten, zoals functievermenging.

Versterken stadsentrees

De stadsentrees zijn de plekken waarop een consument verleid moet worden de binnenstad te betreden. We maken onze stadsentrees uitnodigend en groen.

Stimuleren woonfunctie in omringend gebied

De vraag naar winkelmeters wordt kleiner door eerdergenoemde ontwikkelingen. In het compacte stadshart willen we geen enkele leegstand meer. Daarom stimuleren we dat winkels zich in het compacte stadshart vestigen en wordt het omringende gebied meer geschikt gemaakt voor andere functies zoals wonen.

Herstellen pleinfunctie Wetplein

Met het vrijzetten van de Lambertusbasiliek ontstaat ruimte om een wand te maken langs het Wetplein. Samen met de herinrichting van de openbare ruimte, creëren we hier een sfeervol plein waar gewoond, gewinkeld en gewerkt kan worden. Het Wetplein behoudt daarbij ook zijn parkeerfunctie.

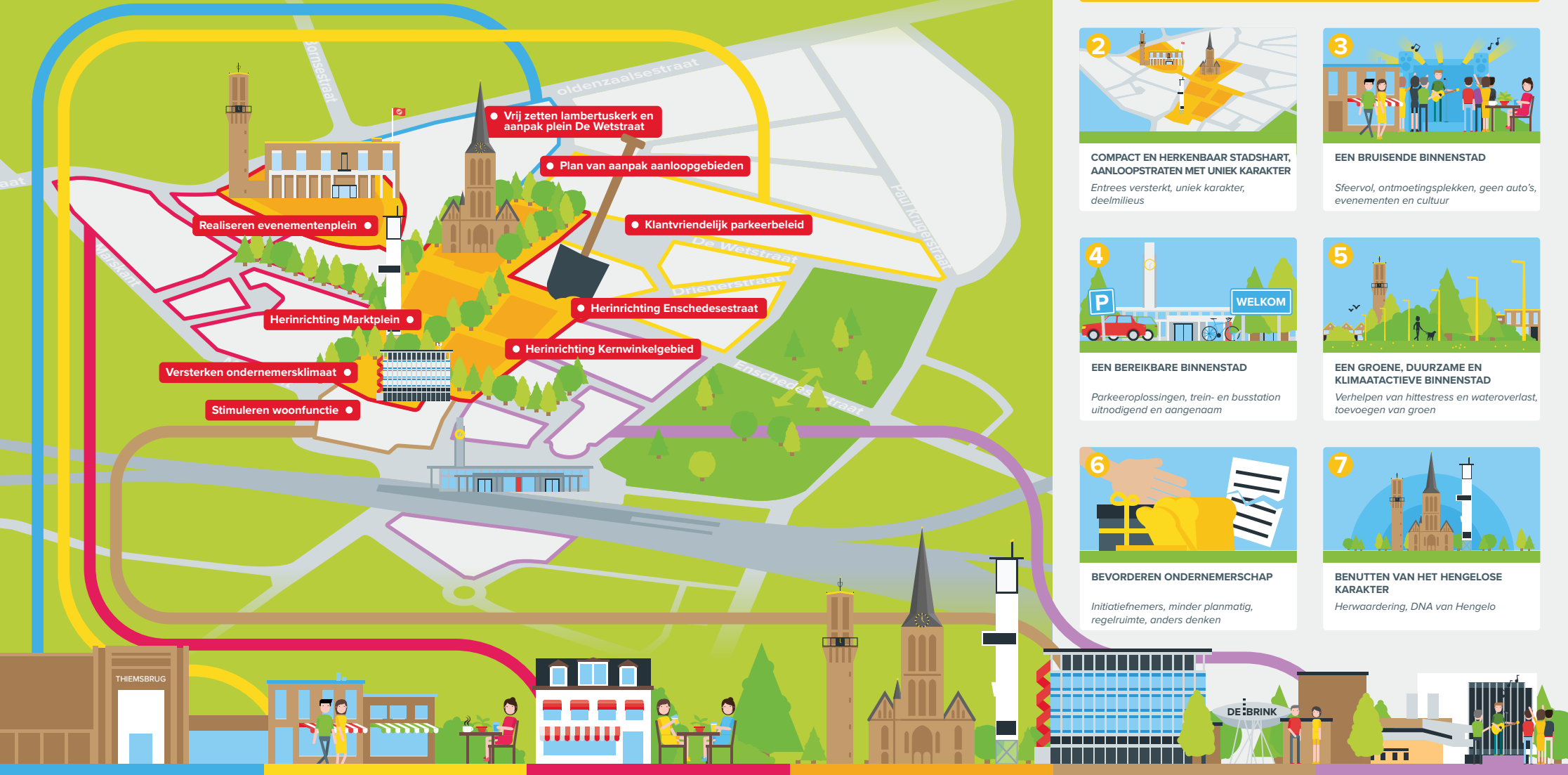
Ontwikkelen samenhangend evenementenbeleid

Bij het DNA-profiel van Hengelo hoort een samenhangend evenementenbeleid. In het evenementenbeleid nemen we op welke evenementen onze (binnen)stad versterken en welke plekken hiertoe het meest passend zijn.

**INTEGRAAL ACTIEPLAN
VITALE HENGELSE BINNENSTAD**

2017 - 2021

Een vitale binnenstad is een binnenstad met een Hengeloos karakter, met oog voor het Hengelse verleden en de blik op de toekomst. Een binnenstad waar bezoekers graag komen en inwoners en ondernemers trots op zijn, omdat er een onderscheidend en divers aanbod is en omdat er een fijne, veilige en gezellige sfeer heerst.

BOODSCHAPPEN CLUSTER

WONEN, AMBACHT, WINKELS

VERTIER IN DE AVONDUREN
CENTRUM STEDELIJK WONEN;
STARTERS/JONGEREN

COMPACT STADSHART/
KERNWINKELGEBIED

STEDELIJK WONEN EN
GROOTSCHALIGE
FORMULES/OUTLET

CULTUURCLUSTER EN
CREATIEVE BROEDPLAATS
WOON-WERK WONINGEN

v170926
MADE BY TRIMOTION

7 keuzes voor een vitale binnenstad

1

BEZOEKER EN CONSUMENT CENTRAAL
Lang verblijven, uitnodigend

2

COMPACT EN HERKENBAAR STADSHART, AANLOOPSTRATEN MET UNIEK KARAKTER
Entrees versterkt, uniek karakter, deelmilieus

3

EEN BRUISENDE BINNENSTAD
Sfeervol, ontmoetingsplekken, geen auto's, evenementen en cultuur

4

EEN BEREIKBARE BINNENSTAD
Parkeeroplossingen, trein- en busstation uitnodigend en aangenaam

5

EEN GROENE, DUURZAME EN KLIMAATACTIEVE BINNENSTAD
Verhelpen van hittestress en wateroverlast, toevoegen van groen

6

BEVORDEREN ONDERNEMERSCHAP
Initiatiefnemers, minder planmatig, regelruimte, anders denken

7

BENUTTEN VAN HET HENGELSE KARAKTER
Herwaardering, DNA van Hengelo

6. Planning en investeringen

De aanpak van de binnenstad is urgent. Dat vraagt om snelle uitvoering van de acties maar wel met een blik op de lange termijn effecten. De planning geeft weer welke ambitie wij hebben met de aanpak van de binnenstad en de uitvoering van de acties. Daarbij moeten we rekening houden met het beperken van de overlast, mogelijke nodige procedures en de beschikbare capaciteit van alle partners.

Investeringen

Het uitvoeren van deze acties vergt een forse inspanning van alle partijen, zowel in geld als in inzet. Een globale inschatting van de kosten van de maatregelen die hierin zijn opgenomen leert dat er een investering nodig is van naar verwachting zo'n € 13 miljoen. Een deel van die kosten is reeds gedekt binnen de gemeentelijke begroting of in reeds gedekte projecten, maar een fors deel zal extra middelen vragen. Dit zal naar verwachting voor een substantieel deel door de gemeente kunnen worden opgevangen, maar daarnaast zullen ook middelen van derden en subsidies noodzakelijk zijn om alle investeringen gedekt te kunnen krijgen.

Samenwerking

De komende jaren willen vanuit deze gezamenlijke ambitie en visie effectief samenwerken op de diverse acties. Alleen door goed samen te werken krijgen we zaken voor elkaar en zal er de komende jaren meer waardering van bezoekers komen voor de binnenstad

Planning

	2017	jan-jun 2018	jul-dec 2018	jan-jun 2019	jul-dec 2019	jan-jun 2020	jul-dec 2020	jan-jun 2021	jul-dec 2021
Transformatie Marktpllein									
Herinrichting Enschedesestraat e.o.									
Herinrichting kernwinkelgebied									
Vrij zetten Lambertusbasiliek									
realisatie evenementenplein									
Bouw stadskantoor									
Opstellen DNA van Hengelo									
Plan van aanpak aanloopstraten									
Klantvriendelijk parkeerbeleid									
Versterken ondernemersklimaat									
Aanpak gevels									
opstellen bidbook en acquisitiebeleid									
Versterken stadsentrees									
Stimuleren woonfunctie									
Herstellen pleinfeld De Wetstraat									
Opstellen evenementenbeleid									
Opstellen, uitvoeren communicatieplan									

Samen **werken aan een
vitale Hengelose binnenstad**

INTEGRAAL ACTIEPLAN VITALE HENGELSE BINNENSTAD

2017 - 2021

Een vitale binnenstad is een binnenstad met een Hengeloos karakter, met oog voor het Hengelse verleden en de blik op de toekomst. Een binnenstad waar bezoekers graag komen en inwoners en ondernemers trots op zijn, omdat er een onderscheidend en divers aanbod is en omdat er een fijne, veilige en gezellige sfeer heerst.

7 keuzes voor een vitale binnenstad

1

BEZOEKER EN CONSUMENT CENTRAAL
Lang verblijven, uitnodigend

2

COMPACT EN HERKENBAAR STADSHART, AANLOOPSTRATEN MET UNIEK KARAKTER
Entrees versterkt, uniek karakter, deelmilieus

3

EEN BRUISENDE BINNENSTAD
Sfeervol, ontmoetingsplekken, geen auto's, evenementen en cultuur

4

EEN BEREIKBARE BINNENSTAD
Parkeeroplossingen, trein- en busstation uitnodigend en aangenaam

5

EEN GROENE, DUURZAME EN KLIMAATACTIEVE BINNENSTAD
Verhelpen van hittestress en wateroverlast, toevoegen van groen

6

BEVORDEREN ONDERNEMERSCHAP
Initiatiefnemers, minder planmatig, regelruimte, anders denken

7

BENUTTEN VAN HET HENGELSE KARAKTER
Herwaardering, DNA van Hengelo

BOODSCHAPPEN CLUSTER

WONEN, AMBACHT, WINKELS

VERTIER IN DE AVONDUREN
CENTRUM STEDELIJK WONEN;
STARTERS/JONGEREN

COMPACT STADSHART/
KERNWINKELGEBIED

STEDELIJK WONEN EN
GROOTSCHALIGE
FORMULES/OUTLET

CULTUURCLUSTER EN
CREATIEVE BROEDPLAATS
WOON-WERK WONINGEN

Bedr ijfsk ode	Grootboek rekening	Kostensoort	Ink.-Uitg (I - U)	Structureel	Bedrag Begrotingsjaar	Bedrag jaar +1	Bedrag jaar +2	Bedrag jaar +3	Bedrag jaar +4	Omschrijving
1	69225001	100000	U	J	512375	95145	298458	365958	452208	Stelpost Integraal Actieplan Binnenstad
1	69808101	600100	U	J	-612375	-195145	-398458	-465958	-552208	Stelpost Integraal Actieplan Binnenstad
1	80000101	600100	I	J	-612375	-195145	-398458	-465958	-552208	Stelpost Integraal Actieplan Binnenstad
1	89999999	100000	U	J	-612375	-195145	-398458	-465958	-552208	Stelpost Integraal Actieplan Binnenstad
1	68212xxx	343809	U	J	100000	100000	100000	100000	100000	Integraal actieplan binnenstad